

Čj.: 48690-2025-UVCR

**Zápis ze zasedání Rady vlády pro záležitosti romské menšiny
dne 8. prosince 2025 od 10:00 do 13:30**

Zasedání proběhlo ONLINE.

Přítomné členky a členové:

Občanské členky a členové: Adam Milan, Adamová Renata, Dancso Marian, Gronzíková Drbohlavová Alena, Kaleja Martin, Karika Karel, Miko Michal, Mužíková Růžena, Murka Rudolf, Ščuka Petr, Ščuka Tomáš, Taragoš Nikola, Tišer David

Zástupkyně a zástupci státní správy a ostatních institucí: Barbořík Michal (MV, pověřen V. Rakušanem), Dužda Jan (zástupce krajských koordinátorů pro romské záležitosti), Frýdek Miroslav (KVOP, pověřen S. Křečkem), Fuková Lucie (vládní zmocněnkyně pro romské záležitosti, místopředsedkyně Rady vlády pro záležitosti romské menšiny), Horváthová Jana (MRK), Kalašnikov Jiří (MZV, pověřen V. Stromšíkovou), Miklušáková Marta (MPSV, pověřena M. Jurečkou), Němeček Milan (MK, pověřen M. Baxou), Šimáček Martin (MMR, pověřen P. Kulhánkem), Štěpánková Štýbrová Martina (MŠMT, pověřena M. Bekem),

Hostky a hosté: Bečvářová Martina (ÚP ČR), Duraj Matouš (MZ), Kaleja Filip (RVNM), Kling Jaroslav (FRA), Kolonečný Tomáš (město Šluknov), Pašková Sandra (Liga lidských práv, z.s.), Pavelka Jan (MK), Pospíšil Filip (MMR), Simanová Lenka (ÚV ČR), Wagnerová Hana (město Šluknov), Zeman Pavel (ÚV ČR), Zmeškalová Milena (KVOP)

Ostatní přítomní: Kameníková Klára, Kociánová Anna, Nguyen Dieu Thuy, Satrapová Iva, Seidlová Martina, Sporková Jaroslava Barbara, Zimová Ajten

1. Úvod

Vládní zmocněnkyně pro romské záležitosti a místopředsedkyně Rady vlády pro záležitosti romské menšiny (dále jen „Rada“) Lucie Fuková uvítala členky a členy (dále jen „členy“) Rady a hostky a hosty Rady a zahájila její zasedání. Dále pak omluvila ze zasedání předsedu Rady Petra Fialu a uvedla, že byla pověřena řízením daného zasedání.

Zasedání se konalo ONLINE formou, a to z důvodu nedostatku kapacit Úřadu vlády ČR.

Následně byla ověřena usnášeníschopnost. Rada má nyní 34 členů. K usnášeníschopnosti je potřebná nadpoloviční většina, tedy minimálně 18 členů Rady. Na začátku zasedání bylo přítomno 19 členů Rady. Následně byl představen program zasedání, o němž bylo hlasováno. Oproti původnímu programu se navrhovalo zařazení bodu týkající se nominací do hodnotící komise pro volbu Ochránce práv dětí a Veřejného ochránce práv, a to jako bod 4:

1. Přivítání členek a členů Rady
2. Kontrola úkolů z minulého jednání
3. Výsledky Roma Survey 2024 (FRA)
4. Nominace do hodnotící komise pro volbu Ochránce práv dětí a Veřejného ochránce práv
5. Stav odškodňování osob sterilizovaných v rozporu s právem (dle zákona č. 297/2021 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky osobám sterilizovaným v rozporu s právem a o změně některých souvisejících zákonů)
6. Metodická informace ke sběru etnických dat
7. Informace o postupu ve městě Šluknov
8. Informace o činnosti výborů a pracovních skupin
 - a) Výbor pro vzdělávání Romů (změna Statutu)
 - b) Neformální pracovní skupina k odškodnění romského holokaustu
 - c) Neformální pracovní skupina k vězeňství
9. Různé
 - a) Informace o přípravě nového programového období Fondů EHP/Norska
 - b) Informace o programu CERV
 - c) Výstupy projektu Vzdělání, leadership a podnikání zaměřeného na podporu romských lídrů

Hlasování o programu

PRO	Zdržel se	PROTI
19	0	0

Návrh programu byl schválen.

2. Kontrola úkolů z minulého zasedání

Tajemnice Rady referovala o úkolech z minulého zasedání Rady. Rada eviduje od posledního zasedání 3 úkoly:

- A) Rada vzala na vědomí připomínky týkající se obsahu projektu „Systematická koordinace sociálního začleňování“ a na něj navazujícího materiálu s názvem „Klíčové ukazatele výkonnosti Agentury pro sociální začleňování“ a navrhovala, aby projekt „Systematická koordinace sociálního začleňování“ zohledňoval romskou

menšinu jako jednu z hlavních cílových skupin projektu, a v této souvislosti obsahoval indikátory pro měření dopadů projektu na život Romů v dotčených obcích, včetně dimenze boje proti anticiganismu. V této souvislosti doporučila, aby ministr pro místní rozvoj, prostřednictvím ředitele Agentury pro sociální začleňování, předložil Monitorovacímu výboru pro činnost Agentury pro sociální začleňování do 31.12.2025 návrh podstatné změny projektu dle bodu II. usnesení a dle navrhovaných změn u klíčových aktivit projektu SKSZ v části odůvodnění usnesení.

K. Kameníková uvedla, že pan ministr Kulháněk zaslal paní vládní zmocněnkyni dopis, ve kterém informoval o nemožnosti dané usnesení splnit.

M. Šimáček dále zopakoval základní parametry daného projektu a důvody pro nemožnost změny projektu, a to z důvodu, že dané požadavky plynoucí z daného usnesení nejsou součástí výzvy OPZ+, v rámci které byl projekt podpořen.

L. Fuková v rámci diskuze uvedla, že romská menšina není uvedena jako jedna z cílových skupin výzvy, ale jsou jí osoby sociálně vyloučené a osoby sociálním vyloučením ohrožené, včetně osob žijící v sociálně vyloučených lokalitách. Dále popsala původní záměr usnesení, kterým bylo lepší zacílený cílové skupiny projektu, kterou je možné v rámci projektu specifikovat, např. tak, že za cílovou skupinu projektu jsou považovány osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách, zejména příslušníci romské menšiny.

L. Fuková rovněž uvedla, že podle vyjádření řídicího orgánu OPZ+ je systematický způsob měření dopadu doporučován.

Další část diskuze se týkala již probíhajícího monitoringu v území a sběr dat ze strany partnerů, kteří čerpají prostředky nejen v rámci výzev OPZ+.

- B) Rada ukládá vládní zmocněnkyni pro záležitosti romské menšiny, aby doporučila do připravovaného programu „Začleňování a posílení postavení Romů“ fondů EHP a Norska a výzev fondů EU 2028+ zahrnout výzvu zaměřenou na prevenci domácího a genderově podmíněného násilí v romské menšině a do ostatních výzev a předem definovaných projektů zvláštní důraz na potřeby romských žen a LGBTI+ romské menšiny vzhledem k riziku vícečetné diskriminace a dalších forem znevýhodnění.

K. Kameníková uvedla, že 4. listopadu 2025 došlo k podpisu Memoranda o porozumění mezi Českou republikou a Norským královstvím, ve kterém je zakotveno, že „zmocňování Romů“ bude prioritou pro následující období Fondů EHP a Norska. Toto Memorandum zároveň zahrnuje důraz na cílovou skupinu romských žen a dívek, což bude dále akcentováno v rámci přípravy Dohody o programu, která již bude obsahovat konkrétní rozdělení daných výzev a předem definovaných

projektů. V rámci nich se rovněž předpokládá, že jedna z otevřených výzev bude určena na podporu zvláště zranitelných skupin Romů, jako jsou právě LGBTI+ romské osoby, Romové se zdravotním postižením, děti, mladiství apod.

- C) Rada doporučuje vládě ČR, aby v rámci vyjednávání příslušných nařízení na úrovni EU od Evropské komise požadovala vysvětlení efektivity a přínosů nového nastavení podpory lidských práv, včetně podpory rovnosti, začlenění a participace Romů na období 2028–2034 a doporučuje vládě ČR do přípravy Národního a regionálního partnerského plánu zapojila Radu vlády pro záležitosti romské menšiny a mezi opatření zahrnula opatření zaměřená na podporu rovnosti, začlenění a participace Romů, včetně přijetí nové strategie po roce 2030.

K. Kameníková uvedla, že MMR ve spolupráci s Úřadem vlády jako spolugestorem článku 8 a 9 návrhu nařízení o EF a NRPP postupuje v rámci vyjednávání nové evropské legislativy v souladu se schválenou pozicí ČR a opakovaně zdvihá problematiku lidských práv a budoucí aplikace relevantních článků v rámci k tomu určených platforem. Dále pak uvedla, že MMR ve spolupráci s ÚV ČR i nadále žádalo o jasnější a podrobnější definice příslušných závazků členských států vyplývajících z čl. 8 a 9 návrhu nařízení o NRPP. Zejména pokud jde o to, jak by konkrétně měl NRPP naplňovat dodržování horizontální podmínky právního státu a Listiny základních práv, a i nadále MMR apelovalo na EK, aby došlo k vyjasnění všech specificky zmíněných témat a zodpovězení otázek, které byly na EK doručeny prostřednictvím dánského předsednictví.

V závěru K. Kameníková uvedla, že podle MMR budou do přípravy NRPP 28+ zahrnuti i zástupci romské menšiny.

3. Výsledky Roma Survey 2024 (FRA)

Výsledky Roma Survey 2024 prezentoval J. Kling. Šetření probíhalo ve 13 zemích Evropské unie, a realizovala ho Agentura EU pro základní práva. Toto šetření poskytuje srovnatelná data o skutečném dopadu právních předpisů a politik EU a jednotlivých států v oblasti boje proti diskriminaci, rasismu a podpory rovnosti (včetně politik zaměřených na snižování chudoby a sociální začleňování) na Romy a Travellery jako vybranou skupinu nositelů práv.

Data z některých členských států EU umožňují analýzu trendů v čase. To ukazuje, jak EU a její členské státy dodržují své právní závazky týkající se základních práv – zaručených Smlouvou o Evropské unii, Smlouvou o fungování Evropské unie a Listinou základních práv Evropské unie – ve vztahu k Romům a Travellerům.

Shrnutí výsledků šetření Roma Survey 2024 je přílohou tohoto zápisu.

4. Nominace do hodnotící komise pro volbu Ochránce práv dětí a Veřejného ochránce práv

L. Fuková uvedla, že se předseda Petičního výboru Poslanecké sněmovny obrátil na Úřad vlády ČR se žádostí o nominaci dvou zástupců občanských členů každého z poradních orgánů vlády v oblasti lidských práv, konkrétně Rady vlády pro záležitosti romské menšiny, Rady vlády pro národnostní menšiny, Rady vlády pro lidská práva, Rady vlády pro osoby se zdravotním postižením a Rady vlády pro nestátní neziskové organizace.

Předseda Rady pověřil tajemníky daných poradních orgánů v administraci těchto nominací, proto tajemnice Rady K. Kameníková zaslala všem členkám a členům Rady informační e-mail obsahující výzvu k nominaci do hodnotící komise. Ve stanovené lhůtě, tedy do 7. prosince 2025 obdržela tajemnice Rady dvě nominace, a to Mariana Dancsa, místopředsedy Rady a Renaty Adamové, členky Rady.

Tyto nominace byly na jednání Rady představeny.

Usnesení Rady vlády pro záležitosti romské menšiny č. 10/2025

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny

- I. **schvaluje** nominaci paní Bc. Renaty Adamové a pana PhDr. Mgr. Mariana Dancsa, MBA, do hodnotící komise pro volbu Ochránce práv dětí a Veřejného ochránce práv podle § 2 odst. 4 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv.

Hlasování o návrh usnesení

PRO	Zdržel se	PROTI
18	0	0

Usnesení bylo přijato.

5. Stav odškodňování osob sterilizovaných v rozporu s právem (dle zákona č. 297/2021 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky osobám sterilizovaným v rozporu s právem a o změně některých souvisejících zákonů)

V průběhu roku 2025 vstoupila v účinnost novela odškodňovacího zákona, která zajistila možnost podávání žádostí o odškodnění až do konce roku 2026, resp. 4. ledna 2027.

Vzhledem k tomu, že zástupce Ministerstva zdravotnictví nebyl na jednání přítomen, vystoupila v daném bodu rovnou Milena Zmeškalová, z Kanceláře veřejného ochránce práv. Ta uvedla, že i přesto, že Ministerstvo zdravotnictví od počátku zlepšilo svou činnosti, vyřizování žádostí o odškodnění a komunikaci, v posledních měsících se nejen Kancelář veřejného ochránce práv, ale

i samotné žadatelky potýkají opět s průtahy i špatnou komunikací ze strany Ministerstva zdravotnictví. Uvedla, že od počátku roku 2025 obdržela Kancelář veřejného ochránce práv přes 60 podnětů, z nichž většina se týká průtahů v řízení, a dále pak podněty týkající se věcného rozhodnutí žádosti, tedy zamítnutí žádosti nebo zastavení řízení u žádostí, které byly podány podruhé.

Dále v rámci bodu vystoupila Sandra Pašková z organizace Liga lidských práv, z.s. Ta navázala na M. Zmeškalovou a uvedla, že velkým problémem jsou právě žádosti, které jsou podané podruhé, a které Ministerstvo zdravotnictví zamítá, přitom účelem prodloužení lhůty pro podávání žádostí byla, mj. změna rozhodovací praxe plynoucí z přibývajících judikatury. Ministerstvo zdravotnictví je však k dostupné judikatuře rezistentní, což poté narušuje i důvěru žadatelek např. i právě skrze pomáhající organizace. V neposlední řadě apelovala na Ministerstvo zdravotnictví, aby aktivně přistoupilo k žadatelkám, jejichž žádosti byly zamítnuty v počátku účinnosti zákona, a samo je vyzvalo k podání nových žádostí, nebo zahájilo řízení z moci úřední, a to na základě nové rozhodovací praxe.

6. Metodická informace ke sběru etnických dat

Jana Martínková z Ministerstva spravedlnosti shrnula aktuální stav přípravy. Uvedla, že na jaře 2025 byl daným orgánům zaslán první draft metodiky. Dne 4. listopadu 2025 proběhl kulatý stůl, na kterém byly sesbírané připomínky dále diskutovány. Na základě tohoto jednání byla vytvořena další verze materiálu, kterou v tuto chvíli mají daní aktéři opět k připomínkám.

J. Martínková dále uvedla, že dle daných diskuzí bude vždy nejdůležitější uvést správně a srozumitelné účel daného sběru dat. Metodika se v tuto chvíli bude vztahovat pouze na příslušníky romské menšiny, a bude dbán důraz na ochranu osobních údajů.

7. Informace o postupu ve městě Šluknov

Jako další bod jednání byla zařazena informace o postupu ve městě Šluknov. V posledních měsících probíhaly diskuze nad záměrem týkající se výkupu sídliště ve Šluknově, včetně otázek romské občanské společnosti týkající se osudu tamních obyvatel.

V rámci bodu vystoupil nejdříve Tomáš Kolonečný, starosta města Šluknov. Shrnl vývoj na tamním sídlišti, které je od roku 2010 v soukromém vlastnictví. K razantnímu zhoršení došlo v posledních cca 5 letech, přičemž město Šluknov již není schopné věc řešit vlastními silami. Poděkoval zároveň za intenzivní spolupráci státu, kraje, města a tamních obyvatel.

Zároveň přislíbil nejen úzkou spolupráci s obyvateli města Šluknov, ale i to, že pokud bude bytový fond ve správě města, bude o něj adekvátně postaráno.

V rámci diskuze nejdříve reagovala L. Fuková a poté prezentoval daný projekt M. Šimáček.

V další části poté reagoval M. Taragoš, který rozvinul kritiku, která se v posledních týdnech objevovala v médiích ze strany romské občanské společnosti.

V závěru T. Kolonečný vyzval přítomné k pomoci ve městě Šluknov a předávání dobré praxe, která by mohla tamnímu sídlišti pomoci a L. Fuková k transparentní komunikaci směrem k odborné i laické veřejnosti.

8. Informace o činnosti výborů a pracovních skupin Rady

a) Výbor pro vzdělávání Romů (změna Statutu)

M. Kaleja, předseda Výboru pro vzdělávání Romů a člen Rady, představil návrh změny Statutu Výboru, včetně odůvodnění daného návrhu.

Usnesení Rady vlády pro záležitosti romské menšiny č. 11/2025

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny

I. schvaluje předložené upravené znění Statutu Výboru pro vzdělávání Romů.

Hlasování o návrh usnesení

PRO	Zdržel se	PROTI
15	3	0

Usnesení bylo přijato.

b) Neformální pracovní skupina k odškodnění romského holocaustu

P. Zeman z Oddělení paměťových agend Úřadu vlády ČR shrnul první zasedání neformální pracovní skupiny k odškodnění romského holocaustu. Setkání potvrdilo, že téma je složité a nelze se mu vyhýbat. Účastníci setkání se shodli, že pokud má mít spravedlnost pro oběti holocaustu z řad Romů a Sintů skutečný význam, je potřeba najít cesty, jak odškodnit nejen přeživší (kterých už je jen několik), ale také uznat a reflektovat křivdy, které dopadly na jejich rodiny a komunity.

P. Zeman zároveň uvedl, že ačkoliv některé oběti získaly nemajetkové odškodnění v minulosti (např. podle zákona č. 255/1946 Sb., od švýcarského fondu pro „potřebné přeživší holocaustu“, Česko–německého fondu budoucnosti či německé nadace Připomínka, odpovědnost a budoucnost /EVZ/), nikdy ale nebylo řešeno majetkové odškodnění Romů a Sintů, kterým byl jejich nemovitý a movitý majetek odebrán před deportací. Přímé a nepřímé doklady ukazují na mechanismus majetkové perzekuce, který dosud nebyl systematicky vyrovnán.

Vzhledem k tomu, že Rada již nebyla usnášeníschopná, bude o usnesení k tomuto bodu hlasování formou per rollam.

c) Neformální pracovní skupina k vězeňství

V rámci bodu I. Satrapová shrnula první zasedání pracovní skupiny k vězeňství. Uvedla, že jeho hlavním cílem bylo vyjasnit účel sběru dat ve věznicích a využitelnost těchto dat pro další politiky v dané oblasti. Dále pak uvedla, že v rámci jednání vystoupili zástupci organizace RUBIKON Centrum, z.ú., kteří shrnuli přínosy tzv. romského mentoringu.

9. Různé

a) Informace o přípravě nového programového období Fondů EHP/Norska

K. Kameníková nejdříve představila obecný postup v přípravě Fondů EHP a Norska a poté také harmonogram přípravy Dohody o programu „Začleňování a zmocňování Romů“. Uvedla, že vládní zmocněnkyně pro romské záležitosti je spolu s Úřadem vlády ČR partnerem programu, tzn. obsahovým garantem daného programu. V této souvislosti již probíhají intenzivní jednání o obsahu programu, přičemž by měl být návrh konzultován s širokou veřejností v rámci tzv. „stakeholder consultation“, která je plánována na 21. ledna 2026.

Dále v bodu vystoupil Matouš Duraj, z Ministerstva zdravotnictví, který představil program „Zdraví“, jež budou součástí stejného programového období jako program „Začleňování a zmocňování Romů“. Uvedl, že Ministerstvo zdravotnictví v tuto chvíli vnímá jako prioritu duševní zdraví dětí i dospělých nebo zdraví žen a přípravu na rodičovství. Velkou agendou v souladu s přáním donorů bude také boj proti domácímu a genderově podmíněnému násilí, jehož součástí bude také důraz na cílovou skupinu Romů. Ministerstvo zdravotnictví v tuto chvíli předpokládá využití dané alokace spíše na předem definované projekty, systémového charakteru, otevřené výzvy pro nevládní organizace nejsou v tuto chvíli plánovány.

b) Informace o programu CERV

V další části programu prezentovala aktuality z programu CERV Lenka Simanová z Odboru věcných politik EU Úřadu vlády ČR. Program Občané, rovnost, práva a hodnoty (CERV) byl zahájen v roce 2021 a potrvá sedm let až do roku 2027. Byl vytvořen spolu s programem Spravedlnost na období 2021–2027 v rámci Fondu pro spravedlnost, práva a hodnoty. Program CERV se snaží podporovat a rozvíjet otevřené, právní, demokratické, rovné a inkluzivní společnosti založené na zásadách právního státu. To zahrnuje dynamickou a sebevědomou občanskou společnost podněcující demokratické, občanské a společenské zapojení obyvatel a kultivující bohatou rozmanitost evropské společnosti na základě společných hodnot, historie a paměti.

L. Simanová v závěru prezentace uvedla, že ve spolupráci s K. Kameníkovou, tajemnicí Rady, plánují uspořádat seminář pro žadatele, který by se uskutečnil v lednu/únoru.

c) Výstupy projektu Vzdělání, leadership a podnikání zaměřeného na podporu romských lídrů

Výstupy daného projektu prezentovala L. Fuková, která je zároveň garantkou projektu. Uvedla, že vnímá komunitní práci jako jeden z hlavních nástrojů práce v komunitách. Ta se ukazuje jako fungující nástroj, také díky tzv. komunitním leadrům, kteří byli v rámci projektu vytipováni. Společně s těmito komunitními leadery probíhají pravidelná kazuistická setkání, na kterých jsou řešeny jejich plány v komunitě. Na řešení se dále podílejí experti na romskou menšinu a další aktéři např. z řad nevládních organizací, ale i samosprávy.

L. Fuková poděkovala všem za spolupráci, popřála klidné Vánoce a ukončila zasedání.

Zpracovala: Mgr. Klára Kameníková, tajemnice Rady vlády pro záležitosti romské menšiny

Za správnost: Mgr. Lucie Fuková, vládní zmocněnkyně pro romské záležitosti a místopředsedkyně Rady vlády pro záležitosti romské menšiny

Přílohy:

1. Shrnutí šetření Roma Survey 2024